

Odreci!

Na življenja širni, čudni cesti
srečala sva se, kot sto se drugih
dan na dan brez slutnje vsake sreča.
Ko pogledi nama so se vjeli,
ni polila tebi lic rdečica,
ne obraza vznos razžaril meni —.
Ko s koraki pa odmerjenimi
pot sva vsak nadaljevala svojo,
obrnila ti si se po meni —
jaz zastal sem in sem zrl za tabo . . .

Nasmehnila sva se in spoznala,
kot spoznavajo se na parketu.
Čas je hitel, misli so hitele,
položila roko sva si v roko
in ubrala skupaj pot nadaljnjo.

Ti hotela si, da naj te ljubim,
hotel jaz sem, da bi me ljubila! —
A ne tvojih usten cvetne rože
in ne tvojih lic baržun bohotni
in ne prsi mramorna belota,
ne oči dražestnih pogled vroči, —
ne objem moj, ne poljub kipeči,
ne beseda moja ognjevita —
vse zaman! — Ljubezni nisva mogla
zanetiti v najinih si prsih.
Prazno je ostalo v tebi srce,
prazna je ostala v meni duša!

A čemu, čemu sva se sestala?
In čemu, čemu sva govorila?
Mar je tekel tok besed bobnečih,
mar se tresel glas bolestnih vzdihov,
mar oko je obrosila solza —
vse in vse le, ker pomlad dehtela
in je bila majnikova noč?!

Kaj je bilo tega meni treba,
kaj je bilo tega treba tebi,
da se vračava na poti svoji
s težjim srcem in jadnejšo dušo,
kakor sva sestala se bilà?

O saj vem, razumem tebe — sebel!
V tej enakomernosti življenja
vedno isti, vedno pusti, mučni,
dan za dnevom, kakor dež jesenski,
in nebo brez solnca in brez groma,
in brez cvetja polje in brez trnja . . .
Pa na tla priklenjen laziš v prahu.
Za teboj ropoče pa veriga
vedno isto, dolgočasno pesem —
kaj da ne bi duša ti vzdrhtela,
kaj da ne bi srce vzkoprnelo
in že lelo enkrat se napiti
ognja in svetlobe in ljubezni,
in pa sreče nepokojne ž njo.

Tega ti pri meni si iskala,
tega jaz pri tebi bil sem iskal.
Veš pa, draga, kaj sva pozabila? . . .
Redčijo se mi lasje na glavi,
lice se gubanči mi in čelo,
okrog tvojih usten pa poteza
zaigrava včasi bolno-trpka.
Glej, vse to, vse to sva pozabila;
pozabila, da je ona doba
osemnajstih let že davno prešla,
da se vrača pomlad vsako leto —
ž njo pa najine pomladni ni.

To je čas, ko seč poganja cvetje,
ko glasi iz grl se pesem mlada —
ko srce za srce živo bije,
zlivia duša v dušo se enako — —
Kaj pa midva, duši povsem tuji?!

Kakor zvezda na neba višinah,
kakor biser v morja temnem dnu.

Ne huduj se! Kaj bi se srdila
drug na drugega? Pokaj usodo
midva kruto bi preklinjala?
Zdi se mi, usoda je pravična!
Kaj si pa drevo domišlja staro,
da požene brst in cvetje še?

Dr. Ivan Robida.

Iz pisem Jurja Šubica.

Ob desetletnici njegove smrti.

Priobčil Ivan Šubic.

V.

V Travniku, v nedeljo dne 25. avgusta 1878.

Ljubi moj!

voje pismo sem dobil včeraj, ravno ko sem odpošiljal pismo domov. Pišem mnogokrat, a gotovo se dosti pisem z vojno pošto pogubi, da jih tako malo dobite. Prebral sem Tvoj list že Bog zna kolikokrat — to je moja edina zabava. — Iz zadnjih dveh pisem na moje starše si lahko nekoliko podrobnejše zvedel, kako se imamo tukaj v tej prokleti Bosni, in zato ne budem vnovič slikal našega stanja.

Menim, da ostanemo še precej časa v Travniku, in dokler bomo tu, nam ne bo druge sile, kot da je službe črez glavo. To pismo Ti pišem pri divizijski komandi, kjer sem z dvema tovarišema za ordonanco; v tem velikem dostenjanstvu sem bolj prost nego v kasarni — žal, da bom moral jutri najbrže zopet na predstražo! — Prijetno je edino to, da je nas toliko starih znancev in prijateljev zbranih. R. Lah, Mulej, Haring, Ganter¹⁾ in dr. nosijo z menoj vred teleč-

¹⁾ Imenovani tovariši so bili tedanji dunajski visokošolci, ki so morali z Jurjem vred na okupacijo. Mulej, R. Lah, Haring in Gantar so kakor Karlin Jože dobili v Bosni smrtne kali v sebe, in ko so se vrnili domov, so zapored kmalu pomrli. Mulej leži pokopan na Uralskem ob meji Azije, kjer je služboval kot ruski profesor, ostale tri pa krije domača zemlja. Med njimi se je posebno odlikoval Rihard Lah. Bil je od 1. normalnega razreda do 8. šole vedno prvi, med nami pravi korenjak na duši in na telesu. Umrl je kot avskultant v Ljubljani.